

1 ÚVOD

V měsíci březnu 2021 si Česká republika připomíná rok od nástupu pandemie nemoci covid-19, která kromě jiných oblastí velmi výrazně zasáhla také do oblasti vzdělávání.

Začátkem měsíce dubna 2020, v návaznosti na zcela mimořádnou a nečekanou situaci související s vydáním zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách vlivem pandemie nemoci covid-19, realizovala Česká školní inspekce mimořádné tematické šetření ve formě řízených telefonických rozhovorů s řediteli téměř 5 000 základních (dále i „ZŠ“) a středních škol (dále i „SŠ“), jehož cílem bylo diskutovat realizaci nově nastaveného distančního vzdělávání z různých hledisek, metodicky pomoci školám a připravit podklady pro zacílení metodické podpory ze strany rezortu školství, mládeže a tělovýchovy. Zjištění z tohoto šetření jsou shrnuta v tematické zprávě *Vzdělávání na dálku v základních a středních školách* vydané v květnu 2020, která je k dispozici na webových stránkách České školní inspekce (přímý odkaz [-zde-](#)).

V návaznosti na toto šetření, po obnovení prezenčního vzdělávání na začátku školního roku 2020/2021, pokračovala Česká školní inspekce ve sledování dopadů mimořádných opatření na podmínky i průběh vzdělávání přímo ve školách. Součástí tohoto šetření pak byly také zkušenosti a názory žáků a učitelů. V polovině měsíce října 2020, po nástupu další vlny pandemie a opětovném vydání zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách, však byla tematická činnost přerušena a Česká školní inspekce připravila a vydala (listopad 2020) tematickou zprávu reflektující dostupné výsledky svého šetření s doplněním mnoha metodických doporučení a námětů pro zvýšení kvality distanční výuky. Tematická zpráva s názvem *Zkušenosti žáků a učitelů základních škol s distanční výukou ve 2. pololetí školního roku 2019/2020* je rovněž k dispozici na webových stránkách České školní inspekce (přímý odkaz [-zde-](#)).

V podzimním období školního roku 2020/2021 nabídla Česká školní inspekce všem základním a středním školám možnost metodických konzultací v tématech souvisejících s distančním vzděláváním s cílem pomoci školám řešit obtíže, s nimiž se v rámci distančního vzdělávání setkávají. O metodické konzultace projevil zájem stovky škol, s nimiž Česká školní inspekce na základě dohody a přání ředitele školy telefonicky, prostřednictvím videohovorů nebo i formou prezenčních návštěv diskutovala otázky související s přípravou a organizací distančního vzdělávání, se zaměřením distanční výuky a s formami distančního vzdělávání, s obsahovými prioritami distanční výuky, s distančním vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále i „SVP“) nebo s hodnocením a poskytováním zpětné vazby či komunikací s žáky a jejich zákonnými zástupci (dále i „rodiče“). Také z těchto aktivit má Česká školní inspekce k dispozici řadu zjištění a informací, které lze při vyhodnocování distančního vzdělávání zohlednit.

Od ledna 2021 Česká školní inspekce pokračovala v realizaci tematické inspekční činnosti v základních a středních školách¹ započaté v září 2020, která sleduje dopady mimořádných opatření na podmínky i průběh vzdělávání v prezenčním i distančním režimu. Cílem této tematické inspekční činnosti je zjistit, jak vzdělávání ve školách probíhá v situaci, kdy část žáků byla či je přítomna prezenčně (1. a 2. ročníky základního vzdělávání byly po většinu sledovaného období vzdělávány prezenčně) a většina distančně, pomoci školám situaci vyhodnotit, vysledovat přístupy, které školy po mnohaměsíční zkušenosti s distančním vzděláváním a po řadě vydaných metodických doporučení ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, České školní inspekce i dalších institucí a organizací aplikují, vyhodnotit průběh hodin vedených prezenčně i distančně s ohledem na jejich zaměření, obsah a efektivitu, poskytnout školám metodicky orientovanou zpětnou vazbu a současně připravit agregované podklady pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k zacílení další metodické podpory. Součástí této tematické inspekční činnosti jsou vedle virtuálních hospitací v on-line hodinách také tematicky zaměřené rozhovory s vedením školy a učiteli. Takto orientovaná tematická inspekční činnost bude realizována až do konce školního roku 2020/2021.

Předkládaná tematická zpráva reflektuje zjištění České školní inspekce z různých forem inspekční činnosti a dalších aktivit úřadu zaměřených na problematiku distančního vzdělávání v základních a středních školách a realizovaných v období **od září 2020 do konce února 2021**, s akcentem na zjištění učiněná **v lednu a únoru 2021** na reprezentativním vzorku **385 základních a středních škol** na základě **3 539 hospitovaných hodin** synchronní výuky (on-line výuky) a **3 154 rozhovorů** s učiteli.

Pro ilustraci jsou v textu uváděny také **konkrétní příklady, postupy a zkušenosti škol**. Tyto informace jsou uváděny v **ráměcích a kurzívou**.

¹ Tematická inspekční činnost byla realizována v plně organizovaných základních školách, v základních školách jen s 1. stupněm, v gymnáziích a v maturitních i nematuritních oborech středních odborných škol.